

Förebyggande åtgärder tidigare – tydligare – tryggare

Camilla Waltersson Grönvall (M), socialtjänstminister

Lotta Edholm (L), skolminister

Linda Lindberg (SD), gruppledare

Camilla Rinaldo Miller (KD), familjepolitisk talesperson

4 september 2024

Regeringens arbete med förebyggande insatser

Bryta rekrytering till gäng och förhindra ungdomskriminalitet

Tidigare
stöd och insatser

Tydligare
samhällsreaktion

Tryggare
samhälle

Gängen rekryterar cyniskt barn och unga

- Både gärningsmän och offer är allt yngre, och brotten allt grövre.
- Barn och unga utnyttjas för distribution och försäljning av narkotika, och för att begå grova våldsbrott.
- Även kriminella i våra grannländer rekryterar barn och unga i Sverige att utföra grova våldsbrott.
- Brottsuppdrag läggs ut på sociala medier, chatforum och i andra digitala miljöer.
- Det brottsförebyggande arbetet måste bedrivas lika systematiskt som det brottsbekämpande. Tidiga och tydliga insatser, för ökad trygghet.

Vad har regeringen gjort hittills

- En ny förebyggande socialtjänstlag
- Föräldraskapsstöd
- Skolsociala team
- Pilotverksamhet med förstärkningsteam
- Stöd för att inrätta familjecentraler
- Samverkan mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatri
- Utreder s.k. mellantvångsinsatser till barn och vårdnadshavare (S 2022:D)

Den fortsatta inriktningen är att **stärka vårdkedjan** och ge socialtjänsten **fler förebyggande verktyg**

Stärkt vårdkedja: rekordstor förstärkning av den statliga barn- och ungdomsvården

- Den statliga barn- och ungdomsvården ska reformeras i grunden.
- SiS behöver kraftiga resursförstärkningar för att bl.a. klara uppdraget att anvisa plats omedelbart, differentiera vården, säkerställa trygghet och säkerhet, förbättra boendemiljön och föryngra och anpassa lokalerna.
- Förstärkning av SiS: 696 miljoner kronor 2025

En stärkt vårdkedja: Förslagen från Barn och unga i samhällsvård (2023:66)

- I betänkandet lämnas förslag för att stärka vårdkedjan och säkerställa kvaliteten i vården av barn och unga som placeras utanför det egna hemmet.
- Åtgärder för stärkt kvalitet i samhällsvården och stärkt vårdkedja kan bidra till att kriminellt beteende hos barn och unga förebyggs.
- Regeringen avser att gå vidare med många av utredningens förslag och föreslår att 221,2 miljoner kronor avsätts 2025 (428 miljoner kronor 2026 och 425 miljoner kronor 2027)

Fler förebyggande verktyg

- Samhället måste göra mer för att bryta rekryteringen till kriminella gäng och öka skyddet för barn och unga

Brottsförebyggande bestämmelser i den nya socialtjänstlagen

- Socialnämnden ska aktivt arbeta för att förebygga och motverka brottslighet bland barn och unga
- Riktad satsning om totalt 1,7 miljarder kronor för att stödja kommunerna i omställningen mot att socialtjänsten ska arbeta mer brottsförebyggande fram t.o.m. 2028
- Därutöver tillförs kommunerna 60 mnkr årligen till de allmänna statsbidragen

Fler verktyg för att förebygga brott och stärka skyddet för barn

- Regeringen avser gå vidare med förslagen i promemorian Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn (Ds 2023:15).
- I promemorian lämnas bl.a. förslag om att fler myndigheter och aktörer ska vara anmälningsskyldiga vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa och att den som ska få återkoppling efter en anmälan om oro ska få det skriftligen och inom viss tid.
- Vidare föreslås bl.a. utökade möjligheter till informationsdelning mellan socialtjänster i brottsförebyggande syfte.
- Regeringen föreslår att kommunerna tillförs 31 miljoner kronor för genomförandet av förslagen under 2025 samt därefter 62 miljoner kronor årligen.

Förstärkta familjerätter och våldsförebyggande familjerådgivning

- 50 miljoner kronor avsätts för ändamålet årligen t.o.m. 2028
- Viktig roll för personer i utsatt situation
- Behov av att familjerådgivningen arbetar mer våldsförebyggande

Förlängning och förstärkning av statsbidrag för skolsociala team

- Skolan och socialtjänsten behöver jobba sida vid sida med utsatta elever.
- Sedan 2023 finns statsbidraget för skolsociala team som idag är översökt.
- Regeringen satsar 300 miljoner kronor för skolsociala team för 2025, vilket innebär en förstärkning med 50 miljoner kronor kommande år. Även 2026 och 2027 avsätts 300 miljoner kronor.

Ett mer tillgängligt och målgruppsanpassat föräldraskapsstöd

- Regeringen avsätter sedan 2023 totalt 400 mnkr årligen till föräldraskapsstöd.
- Regeringen har bl.a. gett Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) i uppdrag att under både 2023 och 2024 betala ut och följa upp statsbidrag om 375 mnkr till kommuner och regioner för föräldraskapsstödjande insatser.
- Regeringen avsätter ytterligare 5 mnkr under 2025 i syfte att förstärka insatserna för ett mer tillgängligt och målgruppsanpassat föräldraskapsstöd.

Oberoende barnombud

- Det finns behov av en fristående aktör som ger stöd till barn med omfattande behov av stöd och hjälp och som saknar tillräckligt stöd från sina vårdnadshavare eller andra vuxna.
- Regeringen initierar därför en satsning med en försöksverksamhet med oberoende barnombud i civilsamhällesorganisationer som arbetar på enskilda barns uppdrag.
- Regeringen avser att i budgetpropositionen för 2025 tillföra 20 miljoner kronor per år fram till och med 2028.

Förstärkta statsbidrag till barnrättsorganisationer

- Regeringen avser att fortsatt tilldela Socialstyrelsen 20 miljoner kronor per år för att förstärka statsbidragen till barnrättsorganisationer.
- Förslaget innebär att pågående satsning förlängs i tre år.
- Statsbidragen kommer att fördelas av Socialstyrelsen i enlighet med befintlig förordning om statsbidrag till vissa ideella organisationer inom det sociala området för utgifter avseende området utsatta barn och deras familjer.

Regional samordning av arbetet med stöd till avhoppare

- Länsstyrelserna tillförs 12 mnkr för att samordna arbetet med stöd till avhoppare på regional nivå.
- Viktigt med ett effektivt, likvärdigt och nationellt sammanhållet stöd till avhoppare i hela landet

Förstärkning av det brottsförebyggande och brottsofferstödande arbetet

- När samhällsutmaningarna förändras måste de förebyggande metoderna också förändras.
- För ett stärkt brottsförebyggande arbete tillförs 5 mnkr för att öka användningen av fungerande arbetssätt och pröva nya innovativa metoder.

Tidigare – tydligare – tryggare

- Brottsförebyggande bestämmelser i ny SoL
- Resursförstärkning till SiS
- Socialtjänsten ska få fler verktyg i sitt arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn
- Förstärkning skolsociala team
- Målgruppsanpassat föräldraskapsstöd
- Förstärkning landets familjerätter och på våldsförebyggande familjerådgivning
- Oberoende barnombud
- Förstärkta statsbidrag till barnrättsorganisationer
- Regional samordning av arbetet med stöd till avhoppare
- Förstärkning av det brottsförebyggande och brottsofferstödande arbetet

Förebyggande åtgärder tidigare – tydligare - tryggare

Camilla Waltersson Grönvall, (M), socialtjänstminister
Lotta Edholm, (L), skolminister
Linda Lindberg, (SD), gruppledare
Camilla Rinaldo Miller, (KD), familjepolitisk talesperson

4 september 2024

